

E se detri or in seputena: Mercuri, a, Vineri si Domine, candu o cota intreaga, candu numai diumetate, adica dupa momentulu impregurilor.

Prețul de prenumerare:

pentru Austria:	8 fl. v. a.
diuometate de anu:	4 " "
patraru:	2 " "
pentru România si strainatate:	16 fl. v. a.
diuometate de anu:	8 " "
patraru:	4 " "

Viena 24 maiu/6 juniu 1868.

Prințele Napoleone a sositu a se ra in Vien'a, unde va petrece pana pojmane si apoi si va continua calea catra Constantinopole. Interesarea pentru greacle desbateri finantiale din senatului imp. inceta catva pentru momentu facandu locu caletoriei principelui, carea este acum obiectul de predilectiune in toate discusiunile diaristice.

Casi deunadi candu prințele fece visita curii regesci din Berolinu, astfelu si asta data intrebarea prima ce se face de comunu este: daca Inalt'a Sa imperatresca prințele Napoleone a primitu seu nu veri o misiune politica de la Mai. Sa imperatulu Napoleone?

Casi deunadi asiè si acum'a nu s'a potutu stracora in publicu neci o informatiune positiva ci lumea si-responde prin combinatiuni aparute aici in editiunea a dou'a, ca prim'a fusese la Berolin. — Nu ne vom ocupá de aceste combinațiuni, cari de cari mai putienu basate, caci e peccatu de timpu, ci ne marginim a ne alaturá si noi celoru latte organe si a-lu bineventá pre Inalt'a Sa pe teritoriul statului aperat cu sange si romanu, dar in carele romanulu n'are inca neci acea putina consideratiune d'a fi recunoscutu si densulu de natuine politica.

N'avemu lipsa d'a ni fortiá nervii fetiei ca se aparemu voiosi si bucurosi de visita caci avemu pentru Francia o simpatia si o stima naturala scrisa in sangele nostru, si mai avemu o sinceritate cu care ne esprimemura fora d'a reurge la fortiari de fatiaria si lingusire.

Simpatică nostra scrisa in sange, nu se datéza de astadi ci de lungu timpu; inca mai nainte d'a se cunoscere intre sine francii si romanii, ambii cugetau in unulu si acela-si modu, dovédă istoria ca cele cinci puncte ale santului si marelii martiru (mucenicu) natuinalu Horia ce le asternuse comitatului din Uniadóra si drepturile cardinali prochiamate de constituant'a francesca la indemnarea lui Lafayette sunt identice in principie si diforescu numai in redactiune. E dara constatastu èa aceste doue popóra forse aiba o legatura comerciala intre sine, sentimiente loru latine inspira deodata amenduror'a dorulu de libertate si de egalitate, ce ni le rapisera institutiunea germana a feudalismului. Horia cadiu viptima umanitati, era francii mai fericiti de sorte triumfaru, cu putine lune in ur-

m'a caderii uostre Astfelu sperantia nostra nu o pusesem apoi in Francia, unde vedeamu inflorindu libertatea, si nu incetam a consenti pentru o alianta intre Austria si intre Francia liberala, si acesta dorintia si-o manifesta poporulu in cantecele sale despre marele Imperatoru:

Vine Domnulu Bunaparte

Se ni faca dreptate (etc.)

Asti romani si statuiau atunci Austriei alianta intima, sperandu prin aceasta veri unu progresu in libertate. Austria inse nu ne-a precepuntu si a lucratu contra, ajutata de noi caci ajutoriul s'a cerutu in numele monarcului si romanii erau monarchisti.

Daca atunci am fostu pentru alianta, astadi nu mai potem fi caci acu Francia a ruptu cu traditiunile sale de liberalism ce promiteau sperantie poporului in suferintia era Austria inca nu e liberala si asiè alianta unor asemene doue poteri defelu nu poate fi binevenita aspiratiunilor de libertate nutritre de natuunile apesate.

Inalt'a Sa imp. prințele Napoleone s'a arestatu purure liberalu si de aci speram ca neci odata nu va da mana de ajutoriu la apesarea natuinalor mai mici, — se speram acesta pentru ca si in venitoriu se potem binecuvantá pre acelu poporu de bravi de la apusulu Europei, care prin nemoritoriu seu Montesquieu, a gasit si a redatu omenime titlele sale de dreptu ce densa si le perduse.

Necasala nemtie - unguresca

cu multimea natuinalitatilor din monarchia cari nu vrea se porde in grumadi egemonia ungurésca seu cea nemtie, — cresce si se generaliseaza estindendu-se preste totu imperiulu. Cehii din Boem'a sunt impedeceati intru tineria meetingelor, si pre candu nemtie suatucescu guvernului cisalitanicu se pasiesca fatia cu natuinalitate nenemtiesci mai aspru buna-ora cum pasiesce ministeriulu ungurescu fatia cu popórale nemagiare, totodata densii recunoscu ca nu sunt unguri cari se porde multiamí seu se nadusiesca manifestatiunile natuunale ale romanilor, slovacilor, serbilor, sa-siloru etc, ba recunoscu si dreptatea acestor manifestatiuni.

Unguri si organele loru batjocorescu pre cei ce s'a pronunciatu pentru autonomia Transilvaniei, batjocorescu apoi pre foile oficiose ale guvernului ung. de ce au luat notitia de acesta

manifestatiune, de ce au telegrafat la Vien'a? Totu asiè se pronuncie si cele unguresci in limb'a nemtieca d. e. Wangerer, Debatte scl. Nu ni mai trebuesce dar aici o essaminare, caci densii ni spunu destulu de apriatu cum au de cugetu a nadusi natuinalitatile: prin ignorare! Vechii centralisti, pentru ca se nici imputam a apostasie politica, nu ne scarmenă casii unguri, dar (vedi N. fr. P.) asta in noua loru calitate de dualisti cumca deputati romani au intrat in diet'a din Pest'a. Eca ca strainii ni spunu pre acei deputati din Pest'a, trebuesce dar a ca natuinea romana se-si vindece acesta buba si se cera socota de la deputati de acolo, ca natuinea nu poate ave rol de amfibie politica ci voimur se graesca dd. deputati se-i audim, se-i judece natuinea intréga, se li scim spune daca e bine seu reu si se restituim unitatea programului romanescu, fora de care nu e salvare.

Altu organu nemtiescu „Presse“ scrie despre natuinalitat intre altele: „Incerarile magiarilor fatia cu natuinalitat din Ungaria si tierile din juru, sunt indaru. Fie pronunciamentulu romanilor cum va fi, ajunge a sci. ca in Trni'a domnesce stare exceptiunala, ca domnesce ordonanta de presa de sub Bach scl. Demonstratiuni slovace se vor face in capital'a ungurésca la 6 iuniu de cunoscutii conducatori Hurban si Francisci. La Neoplanta agitatiunile serbesci au luat o dimensiune in catu guvernului a otarit u unu comisariu ungurescu...“ Toto aceste sunt scrise intre o fia dualistica.

Este dara invederatu ca fatia de noua procedura a ungurilor d'a ignoră natuinalitate, d'a le trece cu vederea, d'a nega existinta loru, n'avemu alta lipsa de catu a face si a cercă ocasiunea d'a ni manifesta existinta, d'a ne afirmă natuinalimente si totu planulu ungurescu se nemesce.

Ieri vorbia Vien'a despre telegramele private din Pest'a ca in Sibiu a eruptu o rescóla. Se intielege ca astadi unu telegramu din Pest'a demintiesce acesta, — dar remane caracteristicu pentru dualisti ce visuri au dumelor! e necazu, domni unguri, cu natuinalitatile!

De la diet'a Ungariei.

Siedint'a din 4 juniu a casei reprezentantilor

Dupa referat'a comisiunei finantiale de 15 in cau'a acciseloru si contributiunilor de

Prenumeratunile se facuta toti dd. corespondinti a-i nostri, si d'adreptula la Redactiune Josefstadt, Langegasse Nr. 13, unde suntu a se adresa si corespondintele, ce prevescu Redactiunea, administratiunea specitul a-aceste vor fi nefrancate, nu se vor primi, era cele anonime nu se vor publica.

Pentru anunturi si alte comunicari, cu interesul privat — se responde cate 7 ori, de linie repetitile se facu cu pretiu sedintu. Pretiu timbrului cate 30c. pent. una data, se antecipa.

ALBINA

FOISIÓRA.

Cei trei frati orfani,
poesia poporala romantica, lucrata
de pre o poveste.

(Urmare.)

XVIII.

Sorele se pleca spre muntii negrii
Voinicu-si grabescce pasii iuti si vii;
Sorele pe cale-i dupa munti s'ascunde,
Voinicul la port'a de palatu petrunde.
Si la porta bate, si cere se-i dea
Adapostu de nöpte dupa cale grea.
Si-unu portrariu intreba, „Spune-mi voinicelle,
Din cato sosi'i, si ce ostenele
Pas-ti indreptara, se cerci acestu locu?
Santu e locul cest'a, si arde cu focu
Pre celu ce cutéza se-lu pete calcandu-lu,
Seu se-lu pangaresca cu fapt'a seu gandul;

Elu primesce numai susfetulu curatu,
Negresitulu susfetu si nevinovatul!
Astfelu de cuvinte portariulu rostesc
Si-astfelu pe voiniculu fetu mi-lu ispiesce;
Ere voiniculu dice: „Sum fecioru strainu,
Si din tieri din lume, de pre cale vinu!
Susfetulu meu este forta de peccate,
Gandurile mele sunt nevinovate;
Voiu ca peste nöpte se m'adapostescu,
Si voiul cu seastrul si se me svatuescu
Despre-o taina mare-a susfetului meu,
Ce porde o scie numai elu si eu!“
Astfelu mi-i responde voiniculu de afara,
Cu glasu cu putere si cu minte rara.
Si de locu porti'a se deschide lui
Si se dà de scire si seastrul.
Si seastrul chiama, sus la elu se vie,
Pentru ca se-lu védia, pentru ca se-lu scie.
Si pe scari sucite, scari de argintu curatu,
Cu suisii maestru, ce duce 'n palatu,
Se urca voiniculu. Si prin multe case
Cu-acareturi mandre, rari si pretiose,
Trecendu, et' ajunge intr'unu raiu cerescu,
Ce 'n visu numai-lu vede ochiul omenescu;
O sala maréia, ce multu locu cuprinda,

Si cu stralucire-i de ochi mi te prinde.
Se latiesce veselu cu pareti ziditi
Din peturi de auru, de mesteri vestiti;
Pe pareti sunt multe icone zugrave
Cu chipuri seu mandre, seu chipuri grozave;
Ice vedi cum lupta unu voinicu vitézu
Si cuntru smeu, ce cade, si pierde 'n necazu.
Din colo se vede unu voinicu, ce scote
Pe-o fiica frumosa din gura de mörte
A unui balauru ce stă restornat,
De bratii puterici invinsu si dermatu.
De-a drépt'a intimpene pre dinele 'n cete
Frumosce ca visulu frumoselor fete,
Vedi cum incununa pre voinicu rari
Pentru ale loru fapte, pentru fapte mari,
Cu cununi maretie, cu cununi alese
De flori din gradin'a diorilor culese.
De-a stang'a unu frate de sora-si vendutu
Prin insielatiune se vede cadiutu,
In latiuri cumplite la crudi uriasi,
Ce sunt omenirii nempacati vrejmasi;
Dar elu sfarma latiulu, si 'n uriesime
Respondecese falnicu mörte si farime.
Si alto istorii din vremi betranesci,
Se stai di si nöpte, se le totu privesci.

Ér de-alungulu salei se intinde-o més
Pre care-o acoperu fetie de matasa,
Si e plina vecinie, plina nencetatu
De bucate-alese si de vinu curatu;
Viuuri si bucate neci candu nu se gata,
De-ar gustá din ele omenirea tota,
Vecinie remanu calde, próspele remanu,
Si numai de sine se faca si se tenu.
Ér in fundul salci unu patu se ivesce
Imbracatu cu auru ce-lu impodobesc,
Si alte odora de pretiu nestimatu
In sinu-si cuprinda palatulu bogatu.
Seastrul c'o barba pana la pamentu,
Ér pe capu cu plete lungi ca de argintu,
Si imbracatu cu haine negre ca o nöpte,
Candu ceriu-i cu nouri, si negre-ti paru tota,
Siede si gandesce pe unu scaun de pretiu,
Si-o stea-i luminéza palatulu maretii.
Si sentindu pre fetul, ce-i sosece 'n casa
Pe 'ncetu-si radica genele tufose
Si la elu se uita cu putienu zimbitu
Si-lu intréba astfelu cu glasu gangavitu.
„Cine esti voinice, din ce parti de lume,
Care-ti e chemarca, care-i alu teu nume.
Care-ti este scopulu, ce dorintia ai?“

incetării legilor de uzură. — Ministrul de justiția promite un proiect de lege în privința acestăia.

Siedintă se fină la $\frac{1}{2}$ la 12 ore. Cea venită se va face cunoscută în modulu individualizat.

Pesta în 5 iunie n.

(y) Dle Redactor! Corespondințele DVăstre de langa Tisa mi-a vorbitu din intima. Manifestațiile noastre, menite a face eșeptu curatul numai prin publicarea lor, trebuie se fia subscrise celu pucinu de catra autorii principali alor, caci altfelu contrarii nostri au cuventu d'a argumentă că ele provin de la ómeni foră însemnetate cari nici că sciu ce-au facut, séu de la ómeni, cari n'au curajul d'a lú pentru ele responsabilitatea, séu că sunt produptele unor agitatori ciarlatani. Cumca este asiá, dovedesc articolii ce esira'n acésta privintia, adeca asupra Pronunciamentului din Blasius, in foile magiare guvernamentele, si chiar si in „Neue freie Presse“ din Viena. Tóte ni-o spusera că — dupa informațiile lor, autorii sunt *uniti popi agitatori si cateva sute de studinti, ómeni teneri neesperti*. Dar astăa e pretestu, si vorbă e numai d'a nu li lasă contrarilor nostri nici posibilitate de atare pretestu. Era cumea contrarii nostri guvernamentele insisi sentu eumca *nu au dreptu*, si cumea acelui Pronunciament este efusul adveratului spiretu comunu alu națiunei, dovedesc — nu numai limbagiul celu crutioriu si magulitoriu, de care se adopera organele lor, chiar si candu se incérea a combatte acelu Pronunciament, anume tonulu celu doiosu din „Pesti Naplo“, „Esti lapok“ si „Pesti Hirnök“, ci desclinitu acea curioasa aparitiune, că semi-oficialii „Esti lapok“ in articululu lor ne numesce „román nemzet“ = „națiunea romana“. Intr'unu articulu de cam o colóna si diumetate, acésta fóia a careia partesan mai alalta-ieri nu vreau se audia din gur'a lui Dobrzansky amintirea de mai multe națiuni pre teritoriul Ungariei, acésta fóia astă data pentru prim'a óra, de *cinci ori ne nu mi națiunea romana!* Va se dica printr'unu unicu Pronunciamentu barbatescu deveniramu in ochii guvernamentele, „națiune“. Acum intipuiti-ve, ce mare, ce ilustra națiune am fi noi, daca intilgintă nostra de pretotindeni si — deputatii ardeleni cu totii din capului locului aveau barbat'a d'a vorbi astfelu de limba resoluta! — Altecum pre deputatii romani din Ardealul si pre alegatorii lor, i taia prin intregul onorei si consciintiei lor, „Neue fr. Presse“ de ieri demanetă. Se-i vedem, cum si-vor trage sototela cu acele nemicitorie imputatiuni.

Prin unu felu de afinitate de idei mi vine aci aminte o tendintă si direcție contrarie, precum si unu felu de idolatria pentru contrarii nostri si faptele loru.

Potemu se luamă noi in nume de reu,

daca cine-va, careva fóia séu persóna, si-cauta si cultiva interesulu prin a se glorifică pre sine si pre insisi proprietarii sei, si mai incolo si pre despotii séu tiranii nostri, pre cari apoi-firesce i botéza de — patroni, liberali si grătisii? Eu, Dle Redactor, tienu, că *arte* e unu lucru de gustu, si — amesuratul gustului si de interesu. Pantru omulu de natura servile tiranului si teatrica e o necesitate; chiar casi pentru omulu de caracteru siretu — pre-facerea séu fatari. Nu voiu se desvoltă a-cesta tema mai de parte, caci este uricioasa. „Albina“ a spusu de repetite ori lamurită că — ce este bunu si ce este reu, este o fatalitate in Legea votata de catra legalatiunea nostra in causele nostra ierarchice; dispusețiunile cele rele, cele fatali — nime n'a cutedatu nici se le numesca bune, ba in cercuri private leau condamnatu si le deplangu toti ai nostri — fora declinire: ce se li facem acu, candu unii in publicu in spartul gurei li canta osana! „Doi negotiatori arabi caletorii de la Mecca spre casa incarcăti de averi castigate; adormindu ei sub umbr'a unei palme, au nevalitul asupra loru lotrii si i-au despoiatu de toté, numai vieti a li lasara. Si a disu unul dintre ei: se dàmu nevala cu poteri unite asupra hotilor si se ni reocupămu averile. Si a disu cel'a laltu: ba se facem — uita asiá; la aceste cuvințe se aruncă pre genunchi si cu capulu plecatu si cu manile radicate rogă pre hoti, ca se se indure de ei si se li dee ceva din avere inderetru pentru ca se potea caletori mai departe. Lotrii s'au indurat, pentru că si ei sunt ómeni, si — au lipsa de ómeni, pentru ca se aiba pre cine gefui; — deci au datu ge-fuitiloru, chiar si celui ce nu rogă ci cerea tófa avere sa — cate cati-va arginti. Negotiatoriul cersitoru la acésta s'au tavat in pulbere naintea lotrilor si li-au sarutatu picioarele si-au binecuvantat cu pre nisce ómeni plini de gratia si de frică lui Ddieu; cel'a laltu a privit la acésta scena si la pucinii arginti din marea sa avere cu — superare si des-pretui! — Care dintre ambii a avutu dreptu? Fora 'ndoieala este lucru de gustu. Si pentru accea dieu: Laude de Sibiul si cante marire ministerului si dietei unguresci si radice-se elu insusi pre sine pana'n alu sieptelea ceriu pentru tavatirile sale, — este lucru de gustu. Chiar asié: laude si apere parintele Murariu pre dlui supremu comite alu Temisiului cata i va placé, — densulu va sci pentru ce o face, fie macaru cum dice domnia sa, pentru că adeca nu este atatu de reu, precum ar poté se fia; dar placutu si iubitu naintea romanilor in vecin-lu va face, pentru că — si acésta este lucru de gustu si interesu. — „Albina“ face prébine, caci publica si astfelu de manifestații, pe catu i se tramtă ele cu numele autorilor; pentru că este de interesu a cunoșcute gusturile ómenilor.

Studie politice-sociale.

Sunt cateva luni, dată me dusese la o excursiune impreuna cu unu betranu boieriu din România. Tineam amendoi unu discursu despre falurite obiecte, candu la o incruzire a căilor ne intimpina unu domn român, necunoscutu pentru mine, dar cunoscutu boieriu, desii densii amendoi se imbratisa cu bucuria, se sarutara, se intrebă reciproc de sanatatea familiei lor, si se facea unu pre-altru intreagandu că familia mea e sănătoasă si multiamita. Si insu-mi, desii eram necunoscutu si strainu pentru densii, am sentit placere pentru bucuria lor, caci nu este omu caruia se nu-i placă vediendu pre doi amici cum se imbratisă si bucura după ce se regasescu sanatosi si voiosi.

Necunoscutul domn trecu crucisii, era boieriu si eu continuaram calea nostra, si — precum se intielege — intrebarea prima ce i-am adresat fu a scirief că cine este acel amic intim alu dsale; credințu-mă detorui, macar din curtenire, a me interesa de amicii si ca de ómeni destorsi.

„Nu este amicul meu (respunse boieriu spre mare uimirea mea) cu atat'a mai putinu nu-mi este intimu. Trebuie se scfi mată că domnul acesta e mare porcă de cane, unu fanfaronu scfi cum sunt la noi in tiéra toti fanfaroni ...“

Se fiu seusat daca memori'a nu-mi ajuta a reproduce întrăga descrierea societății romane precum mi-a depins'o boieriu, credu inse că si atat'a catu am reprobusu ajunge pentru a caracteriza intregul. Densulu nu observă că batjocorindu-si tiéra sa (nu potu dice criticandu-si caci i lipsia capacitatea) batjocorindu pre cei ce imbratisă cu atat'a caldura, se batjocoria totodata pre sine insusi.

Dupa ce la tóte aceste batjocure nu-mi potu areta neci o ratiune, neci o baza din cate i le ceream, si vediendu-me standu cam rece me pofti se mi facu observarile mele, si i-am replicatu cam acestea:

Am facutu esperiuntia că in tiéra române sunt o multime de ómeni cari tóte vieti a loru o petrecu in batjocure si in satire. Acésta-a devenit unu morbu atatu de comunu, in catu molipsesci si pre ceia despre cari ni place a sustiné cău minte sănătoasă si vietă întrăga. Ce e mai multu, morbulu s'a generalisat astfelu că in tóta România nu vei gasi unu unicu barbatu de rolă publică a supr'a caruia se nu se fie aruncat cu noroiu; seu nu se fie fostu batjocorit, insultat. Te rogu se-mi spuni veri unulu care n'a avutu parte de aceste vatemari. (Se cugetă rapede si nu sciu se-mi spuna, apoi continuau:) In parerea mea aceste maniere potu se aiba consecintie forte rele, pare că sunt platite de strainii ce Vi voiescu reulu, ca prin acésta DVăstra insive batjocorindu-ve unii pre altii, mai pre urma se nu remana neci macar unu omu in care națiunea se aiba

incredere in mominte critice — de ce Ddieu ferescă — ci se pregatiti calea strainei lor, caci nu poate trea autonomă o națiune care nu are neci unu barbatu de incredere. Nu-mi place rolă de doctrinariu neci in viața socială, dar fiindu că ai poftă a cunoaște spererile mele credință că trebuie se le spună cu atat'a mai vertosu că mai nainte constatăm cu cîtu de expresă este unitatea nostra numai in limba ci si in date, deci se constatăm totodata că in numitele maniere nu conve-nim inca. Diale omu de esperiuntă si in versta fui securu că ti le potu descoperi cu sinceritate si foră temă de veri o supărare.

Nu, nu me supera (replică densulu) din contra mi pare bine că ne cunoșci, este asiá, dieu la noi nu vei gasi neci unu omu a supr'a caruia se nu simu aruncat cu noroiu, are merită au ba e totu unu .

Dupa acestea trecuramu cu discursulu la alte obiecte, si nu l'am mai amintit si in publicitate daca nu ni s'ar paré pre caracteristicu pentru starile din România in catu le vedem manifestându-se acum si prin diaristica.

Asié d. e. o fóia din Iasi adrestandu-se unor patrioti din România se folosi de următoriul limbajiu: „Venduti totdeună la straini, acum slugi meschine a poliției muscalesci, si nemtiesci; mai apoi venduti altor, sub masca patriotismului si liberalismului ati cautat totdeună se dati interesele tierii preda stepanilor vestri. Venduti judanilor ...“ Fata de acestu limbajiu si de atate „venduti“, omului seriosu i-ar veni se credea că neci mai multu neci mai putinu de catu că contractul in originalu prin care s'au vendutu liberalii din România este in mană redactiunei acelei foi si că are de cugetu a-lu tiparul delocu si a-lu dă publicitat. Inse nu l'a tiparit neci atunci delocu, neci de atunci pana astazi. De unde daca acelui limbajiu, si pre ce baza? — ei, este la modă!

Diurnale multe sunt in România, si am lasă loru sargin'a d'a se ocupă de aceste maniere, daca din intemplare acestu morbu periculosu n'ar amenintia acum'a a trece Carpații ca se faca propaganda si la noi. Asié d. e. cettim intr-o fóia din București: „... magiarul tinde a surpă chiar temeli a besericiei române si mitropolitul Ardealului in locu d'a opune influența sa ca o stăvila neinvinsa acestor criminale încercari, nu are pentru puternicii dilei ce rezidu in Pesta de catu zimbiri grătisoare...“ Intrebămu acu: candu unde si cum a zimbuitu metropolitul la surpăra temeliei besericiei noastre? de ce nu ni dă deslușiri de-taiate acea fóia care le cunoșce, ca se scizu si noi unde se surpă temelia, se mergem si nu lasă caci este a nostra a tuturor a nu numai a metropolitului, — era daca nu scie se ni des-nece o deslușire, apoi n'are temeu a se descarca a supr'a metropolitului caci trebuie se l'avemu onoratu intru interesulu națiunale; si pana candu nu lucra in contră acestui interesu, trebuie se-i sustinemu increderea publică

Despre-aceste mie séma tu se-mi dai!

Astfelui mi-lu intreba betranu si tace, Éra baetanulu cestu respunsu i face:

„Sum voinicu de nume, din tiéra straină O dorintia mare sufletu-mi ingana; Ursita prin gur'a de trei paseri mari, Cu penile negre si cu pliscuri tari, Mi-a disu, se-mi ieu drumulu si se vinu la tine, Se-mi castigui unu nume, si se-mi castigui bine, Se me facu moscénulu acestui palatu, Ce dé fericire-i plinu si neungiratu; Dac' ou poté face maretiele fapte, Ce de catra tine au se-mi fie date.“

Dice si 'ncetéza; ér' mosiulu betranu Astfelui mi-i respunde prin glasu cu suspinu:

„Dumnedieu te-aduse, feciorasi iubită, Ca se-mi curmi necazulu celu nesufitul! De multi ani acum'a totu asceptu, se vina Acelu fiu din lume din tiéra straină, Ca se-i lasu noroculu, ce l'am stepanită In cursu de trei vécuri, de candu n'am trezită, Precum poruncesc legea statorita Din vremea straveche de catra ursita. O caci pentru mine sunt foră de preții Ale vîeti bunuri, placeri si dulceti. Nu me tiene capulu, neci mani neci pecioare, N'am neci gustu la măsa, si neci resuflare; De somnu, de repausu me sentiu paresitu, Si mărtea nu vine, se-mi faca sfarsitu. Dar ceriulu pre semne si-au adus a minte De ale mele plangeri, de rug'a-mi fierbinți, Si la mine drumulu teu ti l'a 'ndreptată Se me vediu prin tine de truda scapatu.

Deci asculta, draga, cuvințele mele, Si 'n faptele tale se te tsi de ele!

Vedi tu laculu, care se 'ntinde 'n valu linu, Si-adapa gradin'a si-alu florilor sinu? Intr' insulu se scalda patru fiici fecioare, Fete de smedica de frunsetje, rare, Candu e di senina, candu e timpu frumosu, La césulu de-amédiadi, că-i césu caldurosu. Tu daca-i invinge din ficele acale Si vei castigă-o pre una din ele De sotto scumpa pentru traivilu teu, O se fii urmasiulu si moscénulu meu.

Nati sipsitorulu cest'a plinu cu apa vie, Ce impartiesce darulu de nasdravanie, Si gustandu de 'ntrinsulu nasdravanu vei fi, Si te vei prefacă precum vei dori. Si pastră-zi bine, caci-i de preții mare, Si me tiene multa trădu si sudore, O ciréda 'ntrăga de tauri am datu Unui voinicu care mi l'a capetatu. Si candu or se vina cele patru fete, Ca se-si scalde 'n valuri bratii, si sinu si plete, Tu se gusti trei picuri dintr' acelu sipsitoru, Si se-ti prefaci chipulu, precum ti-a fi doru. Séu in fiéra hitra, ce pre'da-si pandesce, Séu in sburătore, ce 'n aeru plutesce; Séu daca vrei, să-te pascere de tau, Ce 'nnóta prin valuri după gustulu seu; Si de-a loru vestimente pă ierba lasate Pe 'ncetă se te-apropă, si pe ne-acceptate Dintre patru brene unulu se rapesci, Si-alu teu chipu atunciă ér' se ti-lu primesci,

Si 'n rapede fuga in palatu la mine Se văl' ins' unu lucru insémna-ti-lu bine!

Indeceptu cu ochii de felu se nu cati, Ci-alergandu, nainte se-i tieni indreptati. Caci fetele-acele au farmecu in fată, Si farmecu-ti face ceresca dulcetă; Si au glasuri mandre, glasuri, ce uimesc Pre voinicili, carii stați si le privescu. Si rapescu poterea celui ce voiesce, Reu ca se li face, séu le prigonesce; Numai celu ce scie icusintă loru Pote se-si ajunga scopulu si-alu seu doru. De vei pazii bine invetatură mea, O mandra mirésa tu vei capeta; Si eu voiu dă voa binecuvantare, Si voi dă palatul cu-a sa desfășești; Si-o se traiti astfelui, cum traescu in ceriu Angeri 'n dulcetă si numai placeri. Dar acum, baete, mergi de hodinesce, Caci putine césuri, si diu'a sosește.“

Astfelui mi-i vorbesce seastrului si'n-

căta, Voinicu-i asculta vorb'a cea 'ntielépta, Si-i se 'nchina veselu, cu susținută voiosu, Si 'ntr'o casulie c'unu patutiu frumosu Somnului si 'ncrede puterea lovita De arsii'a dilei si de căi slabita.

XIX.

Sorele saruta muntii sus pre piscuri. Voinicul trasare din dulcile visuri, Se spala, se 'mbra, se 'nchina la ceriu, Ca se-lu lumineze, si se-idea puteri.

Si-adancit in gănduri in sal'a frumosă, Merge la seastrului, ce siede la măsa; Si seastru-i dice: „Vina fătului meu, Si din măsa gusta, după placintu-toni, Gusta din bucate si mi te 'ntaresce, Si cu vinul prospetu setea-ti potolesce, Ca se fii tu astazi, cum n'ai fostu neci condus Sprintenul, viu si ageru in susținut si o găndă. Caci-i di senina, apele sunt calde. Flăcăle smedicei adi or se se scalde. Se-ti areti tu dara voinicu ta, Caci lup'zi plăcute si nu-i luptă grăpa. Numai icusintă: vi tu vei invinge In luptă frumosă, luptă foră sângă.“ Astfelui mi-lu invetă gangavulu betrannu, Tremurandu-brătul si grăbiu seu linu. Voinicul asculta si se 'nsufletiesce, Si-i se 'nchina veselu, si mi-lu păresesce. Din palatu cobora, si din sipiuletiu Trei picuri de apa gusta, si măretiu Daru primesc densulu, si pe locu se face Pasere de apa ce 'nnóta si tace, Pasere cu pene albe ca de nea, Albe ca troianulu dintr-o ierba grea. Si 'n sboru se radica, si din sboru se lase Pe-a lacului valuri împediri si-apătose. Si 'nnotandu ascepta césulu cu norocu, Si pădesce clip'a cu doru si cu focu. Sorele de-asupra a mediadu-arata, Si 'n sboru se ivesce o frumosă cetea De fete frumosă cu codi despletite, Si cu-aripi de angeri, cu-aripi aurite, Cu ochi, carii veră schinței ce rapescu

că caci avem nevoie de ea în momentele acțiunii, de grăție omului nu se potu unii la o acțiune foarte de încredere reciprocă. Cine crede contrariu, i face locu să îl demstre, dar se bazează de săma că aici s-a atinsu de metropolitul ca de persoană bes. caci catu pentru partea politică nu-lu precepem si prin urmare nu-i suntemu aderinti că ar fi neseriozitate a pledă pro séu contra celor ce nu le precep.

Altu organu totu din București, luandu notitia despre activitatea lui Hurmuzachi în casă a legatilor senatului imperial din Viena, disse că, nu și-a afirmat inca rolul seu politic. "Acăstă în adeveru nu cuprindă negi o vătare de panură celor de mai sus, ci conține numai o necunoscentia a istoriei românilor din Austria, dar se-i prevenim pre cei ce doreară ar retacă si mai departe, de aceea ni permitem a li replică că fratii Harmuzachi de multu și au exprimat politică lor, si mai despră la 1848, de atunci pana astăzi, multu li detinosec naționalitatea română din Bucovina, într-o altă stăriție pentru autonomie tinerii prin ce desfășoară se de Galata seapă de slavă, era în senatul luptă, contra absolutismului ierarhicu, celui slavisor, va se dica este si totu numai standardul naționalitatei, ce înăsiga fratii H. au radicat pentru prima data si in jurul lor se grupă, totu întelijintă națională din tierra. Asie se vorbiu de densii, — cuique suum.

Se încheiă primul parere de reu că fratii nostri de pe Carpați perdu timpul scumpu cu personalitate ce noi defelui nu suntemu aplecati a le agrețui de nisice condiții neașteptate necesare, pentru existența națională, cu statu mai putină nu suntemu aplecată, le străplântă la noi in Austria. Suntemu purure in luptă pentru naționalitatea noastră, și astăzi de sub unu, si aceea-si flamura numai atunci luptă bine, dacă sunt amici intre sine si au încredere unii in altii. Sciu acăstă strainii cari ne ataca si de aceea au bombardat nante de tōră incredere dintre noi, au jutu unii fată de amici de ai nostri si au venit se despărțe pe sotii nostri ca se ne făce se presupunem tradare, si asid se mi pădeme curajulu. Dar precum poporul apesară spinoză, că cuiva incredere, sa, in toamă cei ce luptă pentru o cauza politica nu trebuie se se, încreză informațiunilor despre comilitonii sei, caci cine scie de unde vine, si cum le aduce cineva a dese prin neștiință sa pacală fiindu, ci trebuie se se convingă prin organele sale fizice proprii.

Dacă din cunțele si faptele proprie ale comilitonului ne-am convinsu, audindu-le si vediendu-le ca martori său după constatarea alor numerose persoane in diferite timpuri, ne-am convinsu că e real, atunci numai se-lu amintim. Asie ne vom baricadă prè bine in cinta insuflării straină carea neici candu nu va potă esca personalitate si, intrige intre noi în cata rancore personală se orbescă principi-

piulu politicu. Totodată se avem in vedere că numai religiună se bazează pe autoritate, politică înse si-are de baza preceperea, convingerea. Lai precepătu pre cineva si te-ai convinsu că planul lui e celu mai bunu din cale le-ai auditu, — urmează lui. Lai precepătu si te-ai convinsu că are planu contra nației, — se-lu respingi delocu si fora de cruce. Lai auditu dar nu lai precepătu, — lasa-lu cu onore la o parte, nu mai stă cu densu de vorbă că perdi timpul ce lai potă intrebuită bine, dar deschisit se nu te certi cu elu că ridu strainii si strici interesului naționale usandu-i reputația desă se poate se fie bunu numai hu lai precepătu.

Absolutistilor ierarhici din Bucovina.

Sunt putiene orasie cari se aiba atate lampe, cate au Cernăuți. Se intielege dar cumea, si aprindatorii de lampe sunt in proporție in Cernăuți, mai mulți de cum preaurea. Acum din experiența scimă cu totii, cătu de mare si de importantă este rolă a aprindatorilor de lampe la ocazia unei cuturăi conductu de facili in onore veri unui barbatu a caruia popularitate sta in cestiu, adeca este si nu este, precum o vei judeca din puntele diferite de vedere. Cu cateva fanfaronade, mai vertosu daca ai si ceva moneta, aduni destui aprindatori de acestia, si apoi sunt cine se părte facile cõnductului.

In orasiele mari este acăstă cercușantia forte favorabilită intreprindatorilor de conducturi, numai s' o scie sploata. Inse „celu ce nu e de rugă, nu e neci pe fugă“, si de aci se splica de ce fractiunea absolutismului ierarhicu in Bucovina care n'a fostu in stare a tinențe clerulu in multiamire, n'a fostu in stare neci a arangia in onore episcopului unu conductu de Dōmne-ajuta, ci totul avu o fatia asidă de posomorita, in catu inspiră Cernăuților, — precum inspiră fetiele posomorite — superare si compatimire. Se superau cei bine sănători si ingrijiti pentru sustinerea autoritatelor personelor besericesci, caci vedea ce slabu este conductul S. Sale, precum Cernăuții n'au mai vediutu altul asid slabu, că se alesește unu timpu candu seriosii naționalisti nu se sentau îndemnati a participa, — era de alta parte compatimia orbi a fractiunei absolutistice cum densa si astăzi mai crede că absolutismul ierarhicu s'ar poate sustine in ducatul constituționalu.

Inse nu asid a precepătu fractiunea absolutismului ierarhiciu. Densă imită pre acea mama care vediendu-si copilulu eschiamă: „De uritu e uritu, de scănavu inca e scănavu, dar totu e frumosu pentru că e alu meu.“ Asid pare că si-a datu si fractiunea socotă despre conductu: se poate că se fie slabu, inse e frumosu pentru că e alu nostru!

Catra acăstă vediendu fractiuna absolutismului că episcopulu e acusatu pentru abso-

lutismulu seu, pentru că nu vre se redee besericăi orientale organismulu sinodal canonnic, pregăti si o adresa (de încredere séu de multianită?) catra episcopulu Hackmann, o subserisera ovrei, nemți, poleci etc. caci cum acel ovrei etc. ar fi adeverati canonisti, legisti si autoritati competente in besericăi naționale românește, caci cum adresă loru ar potă paraliză de jure cererile ce credincioșii besericăi orientale le asternura senatului imperial reclamandu esecutarea constituției sinodale a besericăi orientale.

Conductul de facili de o parte si adresa de altă, fece pe bița fractiunea absolutistica a-si imagină c' a eluptat mari rezultate fiindu că s'au petrecut ambele fora de scandal, de grăție liberalii si naționalistii sunt destulu de maturi pentru a le incunjură.

De aci aderintii absolutismului besericescu prisera curațiu nou, si-i vedem in „Neue freie Presse“ de joi aperandu-si punctul loru de manecare fora se ni arete veri unu motivu de catu numai nisice insulte desfrante, aruncate fora neci o rusine, cu o maniera de, carea numai densii sunt capaci.

Scindu corespondintele din Cernăuți că „N. Fr. Pr.“ ca foia ovreescă e manioșa pre romani pentru Bacău, deci si-incepe corespondintii asecurandu pe ovrei diurnalista că romani din Bucovina au aplecare a procede ca fratii loru din principate, că invinuescu pre episcopulu de panislavismu cu espuseiunea etnografica de Moscă, si că romani naționalisti sunt toti esaltati cari spăra a-si realiză planurile provocandu la drepturile cardinali ce le-au santiunat Mai. Sa Ducele Bucovinei.

In catu pentru espuseiunea etnografica slava de la Moscă, este „Albin“ carea l'a invituită pre Santi Sa episcopulu in termini destulu de respicati, S. Sa Hackmann n'a intentat procesu de presă si s'a pacalită atatua acusatoriu catu si ca denunciant, deci ce mai vreti? se tiparim invinuirile si documentele denou?

Drepturile cardinali nu sunt privilegiul nostru eschisiv, aceste stau si vă la despușetii, se provocati la ele daca credeti că aceste drepturi constituționali potu fi in favo-ru absolutismului vostru besericescu.

Realtata daca ar fi partea națională, totu n'ar ave cauza d'ă se sfii precum se potu sfii accia cari sentiesc slabitudinea loru d'ă nu potă trafo altintre de catu ascunsu sub suministrul absolutismului.

Absolutistii opunu romanilor existența ablimbei rutenilor in Bucovina. Noi romani nu negăm existența idiomei loru, dar grădeană esistința rutenă a potutu ea să deci episcopului unu temei juridicu, unu mandat legal d'ă aruncă absolutismulu si in capulu rutenilor si in capulu romanilor? Ce logica ar fi acăstă, domni din fractiune?! Insemnativ bine că bucovinești nu cerau sinodele in numele naționalității ci in numele besericălor, si asid nu cārniti cu provocarea la națiu-

nalitati, caci ati mantuitu timpu destul lungu freacările naționale si le-ati sploată, dar acu lasati-ne se trainu in pace caci e frumosu a trai frati impreuna. Neci rutenii nu potu voi absolutismulu, caci nu mai existe națione care se se lupte pentru servitute, chiamati-i in sinodu de-i intrebati si apoi veti ave dreptul a vorbi despre ale loru sentiminte.

Se mai imputa romanilor că vre se puna mană pre cele 10 milioane de florini cata e avere besericăi din Bucovina. Dar noi intrebam de fractiunea absolutistica: este acăstă avere eschisivă ta proprietate? grădeană besericăsca unde e mai secură, in manele besericăi constituționale séu in ale unei fractiuni absolutistice si straină? Respunzurile sunt prelese! fora a căută testamintele principilor romani, cari au testat a ave, de secură nu antagonistilor nostri naționali.

In fine se mai însemnă că absolutistii acuza acelu diurnalul românesc neliniștit care sărăcesc in fiecare săptămână acăstă atitudine in Bucovina si se redigă in Viena de „studinte nenorociti.“ Eca acea insultă, foră de rusine, caci daca cunoșteau pe redactorulu, trebuiau se spuna adeverul, era daca nu-lu cunoșeu se fie tacutu, dar dd. absolutisti si amici loru avura ocazie si au potutu se-lu cunoșca grădeană pe redactorulu acestei foi, caci si-lu aretau pre la spate unii altor. Cetitorii nostri s'au potutu convinge că n'am trasu persoane in discuție, si că n'am aretat neci odată veri o susceptibilitate pentru insultele personale ce ni le-au facutu altii, ci de cele mai multe ori le-am trecutu cu vedere fora macar se ocupă spatiu cu densele intru a responde, caci am credutu purure că on. publicu scie cum asemenea insulte delocu ce nu sunt documentate, sunt calumnii, era calumnă — intru intielesulu legii — nasce infamia; si de aceea ne-am multiamită a vedé pre calumnatori mungindu-se de infamia in fată publicului, foră a mai face noi o constatare de prisos (caci e evidența) a acestei infamii, — si de alta parte am credutu că cine vre se ne-judece cu seriositate, va căuta catra noi de a dreptulu, nu va asculta de laudela séu de insultele altor. Inse de grăție redactorului acestor foi i se arunca acum a două grădeană de studinte (la imputarea prima se indoiană calumnatorii daca a absolventu, la ee densulu n'a responsu) foră se scia de unde si de ce se interesează domnii contrari asid multă de viață sa privată si deschisit de copilaria sa, deci crede cumca trebuie se mai reducă modestia si se-si impleină o detorintă de creștinu satisfacendu curiositatei loru, dreptaceea vine a se ocupă de persoana sa propria spuneandu-le că in adeveru, Dloru absolutisti ierarhici! densulu a fostu odata studinte, sunt acum multi ani de atunci, dar se poate că ati fosti si voi, ceea ce astăzi cine ve vede anevoia ar potă afirma, — i veti face placere se veniti ca se ve arete absolvitoriu si alte testimoni de acelle de la scola in cari sunt nisice cal-

Sufletul celor, ce mi le înțâlnescu:
Că brățile albe ca argintul albu,
Să eu glasul dulce si cu pieptul dulb.
Gingasie la fată, sprintene 'n statura,
Si cu fuxi pe siauri si cu flori pe gura.
Patru sunt la numeru, ca patru plăceri;
Ce săbăo prin aeru cadiute din ceriu.
Ele pe de-asupr'a lacului se pără,
Si patrundu cu ochii si cărcă si căta:
Astfelii catre tómăe, candu caltorescă
Căderi de cucără, ce ni păresescă.
Histerie năștește, si 'n tieri de partate
Se ducu la verătate de frigă lungă,
Se rotescă prin aeru candu vor ca să stea,
Se se mai require de pe cădea grea.
Căci astfelii si-acetea patru fiociori,
Fete de smedice dulci si 'ncantătoare,
Se rotescă de-asupr'a lacului in săboru,
Si vădindu că nime nu stă 'n cădea loru,
De catu sburătoare, ce pe lacu înnoță,
Se pepele si spăla si nutrețu si căta,
Din săboru se coboară pe malul de lacu,
Brenele descingu si hainele si desfacu,
Si pe malu le-asiđă si 'n valuri s'aventă,
Si prin valuri împedi se scalda si canta.
Voiniculu se fura pe 'ncetu catre malu,
Si dă spre vestimente rapede navalu,
Si chipu-al primește de voinicu, si-apuca
Unu briu de-nțe haine si 'nsterne 'n fugă.
Ficale smedicei éta că lu diarescă,
Siale malu s'aduna, plangu si se căsescă;
Subtirele si haine din gioguri trosute,
Veritate cu auru, cu aeru batute,

Cu grabă le îmbrăca, si trei dintre ele
In săboru se departa, ca trei paserele,
Er' a patra săbăo după voinicelu,
Si 'n urmă lui striga cu glasul subtirelui:
„Voinicelui din lume, voinicu eu sentire,
En opresce-ti pasii, de vrei se-mi fiu mire,
Si-ti intorce fată catre fată mea,
Ca se-ti vedu tară si virtutea tă!
O! privesc-te fată, catu-i de alăsă,
Si brățile mele, catu-su de frumosă,
Si vedi ochi-mi negri, catu-su de focosi,
Vedi orinii pe sinu-mi, catu-su de frumosă;
Sprinenele mele, catu-su de arcate,
Si genele mele, catu-su de bogate;
Si-mi asculta glasulu, catu-i de cu doru,
Si-mi privescă pasulu, catu-i de usioru!“
Astfelii si optește feciora 'ntristata,
Er' voiniculu fuge, si 'nderupte nu căta.
Deci gingasie făta, cu sufletu doiosu,
Denou mi se plange cu glasul durerosu:
„O fecioru cu plete lungi si numai creti
Alina-ti pe-o clipă pasii fugării!
Si-mi asculta vorba, si-ti voin spune tie
Despre-unu lucru mare, despre-o istorie:
Mama mea si stepana peste năoșe tieri
Cu campuri frumosă, flori si desfășari,
Cu munti si cu codri, cu paseri ce canta,
Si tarme de fieri prin pesceri s'aventă.
Si 'n tierile năștește viață este-unu visu,
Ce vecinu te pără prin ceriulu deschis.
O vina cu mine, vina 'n cădea mea,
Si-o se-mi ffi tu mire, cu mirăsa ta;
Si-ti va dă maiciu că dănească bogate,

Si brățile mele tie-ti vor fi date.“
Astfelii se gelesc feciora din urmă,
Voinicului firea putinu i se curma;
Eliu isi mai alina rapidii sei pasi,
Incantat de glasulu fetei dragalasii.
Dar de-ntr'a sa cale nu lasa nu 'ncăta,
Ci totu naintează si 'n dereptu nu căta.
Deci fici a smăoicei cu farmecu cerescu
Astfelii isi mai vîrsa plansulu angerescu:
„O copile sprintenu la pasi, la statura
O vorba 'ncăscuta din gelnică-mi gura!
Nu lasă voinice, se trăca 'nzedoră
Prilegiul ursuitei si-alu sortilor daru;
Si dac' alu teu nume de viteji se tiene,
Nu-ti intorce fată tu de catre mine,
Curagiul se ascăptă de la unu voinicu,
Er' frică si fugă de la sufletu micu!
Eu sunt o feciată, feciorasiu esti tu,
De ce fugi de mine, de ce nu stai tu?
Ce! vulturulu fuge, de-o pasere fraga,
Ce-si canta prin aeru cantarea sa dragă?
Să leulul se 'nfăica de-alu cerbului glasul,
Retacitul de turma pe-alu stancilor pasu?
Bă-nul deci ascăptă, si fată-mi privescă,
Si-o se vidi tu radă, care stralucesc
Num' odată 'n viață unui moritoriu,
Ce-si cata noroculu prin tieri caletoriu,
O clipă voinică e 'nca pentru tine,
Ca se-mi privescă fată, se me vedi pe mine,
Er' daca va trece si clipă ce-ti dau,
Lasa-te voi singuru, si săboru-oiu se-mi iau,
Si mai multă pe lume tu nu me-i vede,
Blastemul meu grăsnicu pe capu ti-a cădă,

Ca pre capulu unui sufletu cu pecate,
Ce-mi atinse haină cu mani necurate!
Astfelii i vorbesc feciora doioșă,
Si-unu suspinu i curma vorbă tangioșă.
Voinicu-si alina pasii ostenită,
Si-si intorce éca ochii biruită
Prin dulcea cantare a mandrei feciore,
Si la ea se uita. — Dar' ol' ce 'nsișlare!
De-alu feciorei farmecu, si-alu ei focu cerescu
Se 'mbăta voiniculu, brățile-i slabescă,
Pasii lui cei ageri n'au picu de putere
Glasul-i amutiescă, si sentirea-i pere:
Si din brăție scapa auritul briu,
Alu mandrei feciore cu chipu angeriu.
Si la ea privescă, si stă si se-mărește
De feciora-dalba, de mandră feciora...
Inse ea s'aventa cu pasiu usiurelui,
I-si apuca briul, se 'ncinge cu elu,
Si 'n vesedecu se 'nnaltă, ca o nalucire,
Ce s'arata 'n visul unui teneru mire.
Si săboru-i privescă voiniculu uitită,
Pieptu-i de durere se săbate cumplită.
Si blastema sörtea, ce prin amagire
I-a rapit din fată visul de marire.
Si 'ntristat in sufletu si 'n cugetul seu,
Iși plange gresielă si pe catul griu.
La palatu sosește, si 'n palatu se sue,
Se hastrului trista veste ca se-i spue.

(Incheierea va urmă)

V. Bumbacu.

cule cum mai bune nu pote areta tota ceta de la cea absolutistica si slavistica. Dece pentru aceste calcule i diceti ca ar fi fostu "studinte nenorociti", apoi sunteti astie de cimacici de frica sinodului in catu nu mai sciti ce insemana norociti si nenorociti. — Era deca in copilaria lui si de atunci pana acum veti gasi unu uniu faptu punibilu, apoi dreptu pedepsa elu singuru se oblega ca desi nu e potru, va cercata a face imnu la placinti de felicul acelor cum a fostu placinta pentru care — precum spune Gur. Satului — episcopulu Hackmann a dit: 10) fl. v. a. la manele societiei domnului de nemtiu Schönbach secretarului rom. cat. in consistoriulu gr. or.

Eca, dlori absolutisti si slavisatori! totu in aceasta maniera avem sa continuam a vi face biografii redactorului daca lu veti mai statati; si avem inca multe sevi spunem caci multe a patit de candu a paresitu prafulu universitatii pana acum. Insultati dura vieta privata si noi vi dama biografia lui?

Inse insulte seu laude totu statu, nemica nu ne poate impiedecat d'a nu merge dreptu spre scopulu: sinodalitatea canonica a beserii, caci numai acesta ne poate scapa de absolutismu, de eresii, eterodocisia, de perire nationala.

Sinodulu va veni, suntemu pre securi, avem credintia in valorea si forta nostra morală precum si in era noua de libertate ce s'a inauguratu in ducatulu Bucovina.

Totu ce ni remane de dorit este ca Sant'a Sa Parintele episcopu gr. or. Hackmann se nu se identifice cu faptile secretariului seu ale nemtiului r. e. Schönbach, pentru ca la sinodulu ce vine se nu fie silitu S. Sa a trece prin fazele priciniva trece Schönbach.

Statutele societatei literarie-sociale „Romania”

I. Numirea societatei si scopulu ei.

§. 1. Aceasta societate literarie-sociale porta numele: „Romania” si dovisi ei e: „Unitive in cugetu, unitive 'n simtiri”!

§. 2. Scopulu societatei e literariu-socialu.

§. 3. Spre a ajunge scopulu societatei in ambe direcțiunile membrui se obliga:

a) A inaugura fia-care sera de petrecere cu dechiamatiuni, operate si pertractari literarie, cari sunt a se alege mai cu sema din istoria patriei si din viata sociale o poporului.

b) A se ingriji pentru desvoltarea poterilor fisice si a se ajutora materialmente.

II. Membri.

§. 4. Societatea cusa din studinti de nationalitate romana.

§. 5. Membrii sunt ordinari si onorari.

§. 6. Membrii ordinari potu fi studintii romani de la institutile mai inalte de invietimentu din Viena.

§. 7 Primirea in societate se face la recomandarea unui membru ordinariu; dupa propria inscriere in „Albulu” societatei respectivu devine membru ordinariu.

III. Drepturile si detinintele membrilor.

§. 8. Fia-care membru ordinariu are in adunarile societatei:

a) Dreptu de votisare;

b) A face propunerii cari se tienu de scopulu si inaintarea societatei;

c) Dreptulu de a recomandati membri noi;

d) Elu are dreptulu de alegere activu si pasivu;

e) Dreptulu de a se informa despre protocolulu siedintelor societatei in presintia secretariului;

f) De a introduce ospeti in adunarile societatei.

§. 9. Fia-care membru ordinariu de obliga:

a) A. impleni din partea sa cele espuse in §. 3. sub a);

b) De a romane ca membru alu societiei celu pucinu pre unu anu scolasticu;

c) De a solvi la intrare in societate tac-ta a intrare de unu florin val. aust. si unu tacsa lunarie de 50 cr.

d) A corespunde preste totu conscientiosu determinatiunilor statuteloru.

§. 10. Unu membru care dupa repetitia provocare nu corespunde determinatiunilor statuteloru, se va privi ca nu voicesce a face

parte din societate; membrii, cari in unu se mestru nu s'a tientu de societate, sunt a se considera la casu de reintrare ea membri noi.

§. 11. Membrii ordinari, cari si-au terminat studiele in Vien'a devinu membri onorari; societata ince poate denumi de membri onorari si alte persoane, cari ajuta prospereaza societatei.

§. 12. Membrii onorari sunt indreptatiti a luu parte la adunarile societatei, au ince numai votu consultativu.

IV. Adunirile societatei.

§. 13. Adunarile societatei sunt ordinarie si estra-ordinarie.

§. 14. Adunarile ordinarie se tienu de duse ori in luna, adeca in sambata de antai dupa 1. si 15. a fia-carcii luni, la 7 ore scra.

§. 15. Adunare estra-ordinarie se va conchiamu prin presedinte resp. vice-presedinte in casuri ponderoase pre basea unui conclusu alu senatului.

§. 16. In fia-care adunare vinu la ordinea dilei:

- a) Lectura protocolului adunarei trecute,
- b) Pertractarea propunerilor eventuali,
- c) Predarea operelor literarie, declamatiuni si alte discusiuni.

§. 17. Propunerea, care are a se pertracata trebue se fia sprinigita celu pucinu de 5 membri si predata presedintelui.

§. 18. Fia-care membru, care voiesce a vorbi la propunerea ce a se desbate, se insinuaza in serisu la presedinte, observandu, ca voiesce a vorbi pro seu contra.

§. 19. Presedintele da vorbitorilor cuventulu dupa ordinea in care s'a insinuatu; cere propunatorulu cuventu pentru motivarea propunerei sale, este mai antaiu a-i se da lui cuventulu; asemenea arc elu si cuventulu din urma.

§. 20. Vorbitoriul are a se tieni strinsu de obiectulu desbaterei, la din contra presedintele are dreptul a-lu face atentu la ordinea dilei si dupa duse provocari a-i luu cuventulu.

§. 21. Vorbitoriul are a se abstien de expresiuni ofensive, vatematorie si necuveninti; folosindu-se elu de acestea, atunci presedintele are datoria a-lu admoniti si la casu de repetire de a-i luu cuventulu.

§. 22. Neci unui vorbitor nu e permisu afora de rectificari personali si observatiuni la ordinea dilei a vorbi despre un'a si aceea propunere mai multu de duse ori.

§. 23. Spre a se pota aduce decisiuni valide trebue se fia presenti $\frac{2}{3}$ din numerulu totalu alu membrilor.

§. 24. Decisiunile adunarei se facu prin majoritate relativu de voturi.

§. 25. Membrii absenti se considera ca intielesi cu decisiunile aduse in adunarile societatei.

§. 26. Votarea se face de regula prin scolare si sedere.

§. 27. La una majoritate dubia urmeza votisare noua prin numerarea voturilor.

§. 28. Presedintele anuncia adunarei rezultatulu votarei asupra fia-carei propunerii.

§. 29. Presedintele are dreptul a vorbi la fia-care propunere.

§. 30. Inchiderea adunarei urmeza dupa terminarea ordinei de di.

§. 31. Despre lucrurile ivite in fia-care adunare catu si despre propunerile facute si decisiunile aduse se porta unu protocolu, care trebue se fia subscrisu de presedinte si de secretariu.

V. Conducerea societatei.

§. 32. Societatea are unu presedinte, vice-presedinte, casieriu, secretariu si unu se-natul constatatoriu din patru membri.

§. 33. Pre membrui condusator i-alege societatea din medioculu seu pre unu semestru scolasticu prin voturi secrete cu majoritate absoluta.

Alegerea se poate face numai fiindu prezinti $\frac{2}{3}$ din numerulu totalu a membrilor.

§. 34. Presedintele resp. vice-presedintele conchiamu si condice adunarele societatei si a senatului si represinta societatea in afora.

§. 35. Senatulu societatei cusa din patru membri sub condusarea presedintelui resp. vice-presedintelui.

§. 36. Presedintele conchiamu dupa imprejurari senatulu a se consulta despre afacerile societatei; de regula ince numai una data in luna.

§. 37. Senatulu are de a grigi pentru observarea statutelor si conservarea actelor societatei; elu are se duca in indeplinire decisiunile societatei si a contrala avere ei.

§. 38. Senatulu e respunditoriu societati pentru totu lucrările sale.

§. 39. Membrii senatului potu luu cuventu; nu voteaza ince in lucruri, in care ei sunt respunditori.

§. 40. Casierulu are de a incasă tacsele contribuite de membri, de a se ingrige pentru avere si de a impartasi adunarei in tota luna starea aceleia.

§. 41. Secretariulu are de a duce protocolul societatei si a grigi de „Albulu” ei.

§. 42. Societatea are „Albulu” ei unde si-inscriu membrii numele loru.

§. 43. Publicatiunile, cari atingu societatea, au a fi subscrise de presedinte si secretariu si prevedute cu sigilul societatei.

§. 44. Inscriptiunea sigilului suna: „Sig. soc. lit. - soc. Romania”, adeca: „Sigilul societatei literarie si sociali Romania”.

§. 45. Certele, care s'a nasce din corelatiunile membrilor, le decide definitivu unu arbitriu constatatoriu din trei membri, alegandu si fia-care parte litiganta cate unul, era unul fiind alesu de societate din plenul seu ca presedinte.

VI. Averea societatei.

§. 46. Averea societatei cusa din tacsele de intrare, lunare si din sumele contribuite din partea membrilor onorari.

§. 47. Din avere sunt a se acoperi specele societatei si a se ajuta membrii lipsiti.

VII. Disolvarea societatei.

§. 48. Disolvarea societatei se intempla cu consensulu tuturor membrilor; sunt ince trei votanti pentru sustinerea ei, atunci nu se disolva.

§. 49. La casu de disolvare, averea societatei se imparte fondurile celor trei Asociatiuni pentru cultură si literatură poporului romanu, adeca: a Transilvaniei, Banatului si a Bucovinei in parti egali.

§. 50. Modificatiuni in statute se potu face numai in presintia a $\frac{2}{3}$ a tuturor membrilor societatei si cu majoritate absoluta de voturi. Proiectele pentru modificatiuni in statute trebue se fia subscrise celu pucinu de cinci membri de facia.

Nr. 12 247.

Vediutu!

De la locotenintia c. r. a Austriei inferioare Vien'a, in 25 aprilie 1868.

Locotenintele ces. regiu.

(L. S.) Chorinsky m/p.

A treia adunare a societati „Transilvania”

Duminica 12 maiu 1868.

Presedintia dlui A. P. Florian.

I. D. Presedintele deschide sedintia prin urmatore dare de séma in numele comitetului. Onorabile Adunare! Fondulu societatii verificat de adunare la 23 octobre a. tr. era de lei vechi 12,358 parale 32; la 3 fevr. a. c. de 27,526, parale 7.

De la 3 fevr. pana astazi a crescut la sumă de lei vechi 88,520 parale 6.

Atat a dupa bilantul; era in realitate suma intrata pana in momentul de facia, trece peste 125,687 lei vechi, precum vom vedea indata.

Numerulu totalu alu membrilor societatii formati in acestu trimestru este de 209. Afara de acesta, 9 consiliu judeteani ni-au si tramis frumose subventiuni.

Precum veti binevoi a vea incredinti din condicile si dosarele societatei si din bilantul casierici, sumă realizata in acestu trimestru de la membrii nuoi, din subventiunile consiliilor, din donatiuni, din estraordinari si din procentele capitalului, este in totalu: 61,865 p. 29, care adaua la fondulu din trimestru trecut face sumă totala a venitului societatii de la inceputa pana astazi, lei vechi 89,391 parale 36.

Inse: 1. S'a cheltuitu in trebuinile societati in acestu trimestru lei vechi 871 30

2. Sunt dati eu imprumutare la vistiéra cu 8% , pentru care posiedem 4 bonuri, in suma de 80,213 37

Se afla in numerariu 8,306 9

Astfelu, scadiendu celeluiile, fondulu societatii in 4 bonuri si 'n numerariu este 88,520 6

II. Sumele cele mai insemnante au intrat de la consiliile judetene si comitatelor permisinti, si anume:

Consiliul judetean de Ilfov leu vechi:	8002 32
de Covurlui	8000
de Romanati	6000
de Argesiu	4000
de Teleormanu	2500
de Dolju	2000
de Valcea	1000
de Prahova	1000

Orasile in cari s'a facutu in acestu trimestru mai multi membri, sunt:

Berladu, leu vechi	2605
Braila,	1236
Ploiesci,	1030